

ДІЛО

Львів, 28. падіння 1918.

Як тільки польська війська оволодівали Львівом, таки зараз в п'ятницю, 22. с. м., рано почали діяти в місті річи, такі страсні, що навіть перед тією було б безсильне описати їх.

Почалися юдівські погроми. Від Ринку, через вул. Краківську, до юдівської дільниці. Почалися в п'ятницю рано, а скінчлися ледве в неділю вечором. Цілі три дні.

Однак слово "юдівські погроми" нічого тут ще не говорить. Царська імперія була так близько від нас, що юдівські погроми відомі нам не тільки з описів, але до нас хоронилися також жертви і сідки тих погромів. Але все те, що ми знаємо з газетних описів і усіх описів про юдівські погроми в царській імперії, блідне і просто зникає перед тим, що діється отсюда у Львові протягом тих трох днів.

Тут не тільки грабили юдівське майно і вбивали юдів, не даруючи життя ані старцям, ані жінкам, ані дітям, — при тім убивали не приставним способом російських погромників, а всіми способами новочасної воєнної штуки: карабінами, револьверами, барабетами, машиновими карабінами. Ні, все те буде спрощено дуже юдейським супроти того, на що вдобулися львівські погромники.

Тут, у Львові, цілі камениці, цілі комплекси камениць, замікаю боссівим кордоном, щоб ніхто в них не міг вийти, і піділювано. Юдівський люд хоронився до своїх храмів Господніх, думаючи, що хоч там знайде вахист. Та храми Господні в зібраних людом вустрічали та сама доля.

Тут у Львові сталося щось, чого не пам'ятає людська думка від давніх предавників часів, на що цілий культурний світ повинен ажахнути і як найемергентніше сказати своє слово.

Хто винен?

Послухаймо урядових жерел. Польська військова команда ствердила, що погроми відбуваються під проводом умундурованих людей, які виникають себе за польське військо. Польський Тимчасовий Правлячий Комітет старається скинути вину виключно на бандитів і навіть поспішенно зробити віроповідну статистику арештованих, між якими має бути 60% гр. кат., 30% рим. кат. і 10% юдів. Польська преса єдала і старається скинути війську на українські військові власті, які — мовляв — уступаючи від Львова, нарочно вивустили вязнів. А польська "публична опінія" на сій основі просто говорить, що всему винні Українці, що — мовляв — найліпше доклавши факт, що між арештованими є іх 60%.

Будьохи низше нашої національної гідності — і навше здорового розуму — відпирається польське звинувачення вини на Українців. Вистава його стверджує як причинок до польської тактики супроти нас.

Цілій Львів — не виключаючи польських цивільних і військових властей — знає, що був справді погром. І цілий світ буде се також знати. Коли ж усю вину стараються се тепер звернути на сусідів! шумозини, то пригадаємо слоган польського весту Усієвського: "Нині встановлюємо О, геке кагай, піс єзеру пісоз!" І суд культурного світу знайде ту руку.

Українська Національна Рада звертає в першій своїй програмі заяві від 19. жовтня с. р. проголосила, що признає юдів окремим народом, якому належать в Західно-українській Народній Республіці всі національні права. Наше правління змагало до того, щоб положення юдів у нашій Республіці було таке, щоб вони могли бути добрими, вдоволеними горожанами нашої Республіки. І доки у Львові стояло українське військо, особи і мистецтв горожан юдівської народності були строго хоронені.

Юдівські погроми почалися аж тоді, як Львів оволодів польською владою. Вона несе відповідальність за спеку, лад і беззечність публичну. Вона несе відповідальність також за те, що сталося з юдідами.

Нині на юдівськім кладовищі складають їхній відпочинок останки тих, що вдарили

РЕДАЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок 19., Н. пас.
Кошт п'ятниця, видання 26.726.
Адреса тел.: "Діло — Львів".
Число телефону 565.
Рукописи
редакції не повертаю.

ПЕРЕДПЛАТА
в Австро-Угорщині:
місячно 5— К.
чвертірічно 15— .
піврічно 25— .
кілорічно 50— .
у Малазії (без доставки):
місячно 4— К.
чвертірічно 12— .
піврічно 22— .
кілорічно 44— .
в Німецьчині:
місячно 28— М.
кілорічно 16— .
За замову адреси
платити ся 50 с.

Ціна відношень:
рідкісні книжки, дипломатичні
іде землеміри 20 с. з експонатами
1. К. + землеміри 1-20, в уні-
ідній часті ціни від 10 с. до цін
від 20 с. Некрупні 2-10. Фонди
зменшуються з підставою зменшувати
кількість прописок за обсягом
— зменшувати.
Одни відношення навколо
у Львові
на праці

"Тут не вистануть ані відозам, ані промі-
зви, треба діла, котре пропинили би грошу. Львів-
ський люд є добродушний і легко дастися ве-
сти і керувати. Треба лише волі справляти
їого до добра і дрібна енергія і доцільно на те
скермованої праці.

"Тої домагається від чинників, котрі взяли
карму вразливу в свої руки.

"То одначе не позадіть справи. Треба
заже раз усунути одну з дуже важливих причин
тої вічно якічої рани.

"За таку важливу відому Жидів права до
власної національності..."

В дальших стрічках малопереконуючими
аргументами старається підтверджувати висловлені
дезідерат. Кажемо: малопереконуючими — то
му, що др. Ашкеназ висловує право юдів на
власну, окрім національності не в волі, ба-
жання й потреби юдівського люду, тільки їх
страху перед безправною рекрутакою.

Жиди-Поляки супроти

Львівських подій.

Ввязавши з подіями в місті відбулось в п'я-
тницю 22. ц. м. в салі торговельно-промисло-
вої палати зібрання Жидів-Поляків. Проводив
ректор др. Бек. Він повідомив вібрахіз, що
враз винесли п'ятьма членами комітету зло-
жив на руки п. Ашкеназ золідності з
польським гроцідансівом. Комітет Жидів-По-
ляків негайно приступив до праці. Ожинчи
зажену вепорозуміння, котре застутивши через
становище сюністів. На зібранні висловлено
теж побажання, щоб уступила теперішня пре-
зидія, зложена в юдівських націоналістів і сю-
ністів.

В суботу рано (23. ц. м.) ген. Роя прийняв
юдівську делегацію, зложену в адвокат в Пар-
наса і Вассера та голови юдівського клубу в
раді міста п. Хасса. Делегація представила кар-
тину знищення на юдівським предметом, спри-
чинену умнаурованими бандитами. Ген. Роя
висловив свій жаль і обурення з приводу тих
подій та більше, що на чолі банд стоять ріж-
ні умундуровані злочини, котрі не мають ні-
чого спільного з польським військом.

ВІДОЗВА

Тимчасового Правлячого Комітету до земляків.

Тимчасовий Правлячий Комітет, котрого
склад подали ми сюди, обіймаючи владу, ви-
дав відозву такого змісту:

Його завданням зробити все, щоби умож-
ливити нормальний хід життя. На першому міс-
ці у нього розпочати переговори з Українцями
в справі припинення дальшої боротьби і укладу
тимчасових умов згідного співідтності обох на-
родів.

Комітет звертається до Варшави з метою
установити в подробицях умови згідного саїді-
дання.

До населення Львова.

Друга відозва Правлячого Комітету звязана з подіями в юдівських дільницях. Комітет
стверджує, що ті випадки є страшні, вони за-
тежнюють свято освобождення Львова, а від-
відно освітлені можуть винести понуру тінь на
польську ім'я.

Дальше подається віроповідна стати-
тика бандитів і злодіїв, котра по підрахункам
нових властей представляється так: гр. кат. 60%,
рим. кат. 30%, і юдівського віроповіднання
10%. Опісля говориться про зараду диха.

Польський загад в обуренні відкриває дум-
ку, немовби те, що сталося, сталося згідно
зі зволінням відповідної влади, або хочби мавча-
дозводом.

